

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

A DEVER SI LUMINA

JUSTITIE SI LIBERTATE

DIRECTOR: PETRE BORS

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 »
Pe 3 luni . . . . . 8 »

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA

BUCURESCI

No. 5, CALEA RAHOVEI, No. 5

Un număr vechi 2 Lei

SUMAR

LEGEA MINELOR (Sfârșit) de D. Chebapci.

Câte-va cuvinte asupra cesiunii drepturilor litigioase (art. 1402-1404 cod. civil) de C. Trandafirescu.

Jurisprudența Română :

Inalta Curte de Casație secția I: *Maria Aramă, Agripina P. Cristea și P. Cristea cu Constantin Bosie.*

Curtea de Apel secția III: *G. Cristu, Niculae G. Vasiliu, Zinca D. Adam și Despina Cristeanu cu Alexandrina Tănăsescu și Zisu Gheorghiu.*

Numiri de sindici și mișcarea judecătorească provocată de acele numiri.

Bibliografii.

LEGEA MINELOR ¹⁾

(sfârșit)

D-l Vulturescu, în o broșură, demonstrează în un stil e'egant, și cu o argumentațiune puternică, că legea minelor este inconstituțională. D-sa arată că, sub Regulamentul Organic, proprietarul solului, era și proprietar al minelor cu dreptul de a le exploata sau a le închiria. Că art. 489 se deosibește în redacție de art. 552 fr., căci la Francesi se zice: „La propriété du sol *emporte* la propriété de dessus et du dessous“ pe când la noi art. 489 zice: „Proprietatea pământului *coprinde* în sine proprietatea suprafeței și a subfeței“, că dar legiuitorul nostru a manifestat voința de a recunoaște proprietarului pământului, nu numai un drept de accesiune la subfață, cum e la Francesi, ci însăși proprietatea. Eminentul meu confrate arată că prin cuvintele: *afară de modificățiunile prescrise de lege și regulamentele privitoare la mine* din art. 491 codul civil, le-

giuitorul nostru, chiar de ar fi înțeles a se referi la dispozițiunile din Regulamentul Organic, încă după acel Regulament era recunoscut și consacrat principiul că proprietarul solului este și al subsolului, principii stabilite și de cod. civil. D-sa mai invoacă un argument *à fortiori*, din legea din 1884 asupra instituirei Domeniului Coroanei, lege ce recunoaște Suveranului usufructul asupra mai multor domenii, dându'i și dreptul de a exploata mina, fără dare de cauziune. Dacă acest drept se dă usufructuarului, cum s'ar refusa proprietarului care este absolut și deplin stăpân pe pământ. ?

Se simția necesitatea de o lege asupra minelor? Dacă ar fi dovedit că avem substanțe minerale bogate ce zac în pământ, și din exploatarea cărora s'ar folosi și proprietarii și muncitorii, ne-apărat că am aproba din tot sufletul.

Minele cele mai productive sunt: acelea de cărbuni și fier, dar până acum nu s'a dovedit existența lor, și oameni competenți afirmă cu siguranță că nu există, și că chiar de ar exista, nu avem în cantități așa de mari în cât să putem face concurență, pe piețele străine, minelor de fier și cărbuni din Anglia, Belgia și Germania.

Intocmirea legii minelor este cu desăvârșire defectuoasă, căci lasă în puterea administrației dreptul de a se amesteca în proprietatea altuia, de a'l expropria și de a'l indemnisa. În aceasta legea minelor este tiranică. Ea răpește proprietarului dreptul său de a se folosi de subfață, îl expropriază fără drept de pe suprafață, și nu'l indemnisează, după aprecierea unui juriu instituit în materie de expropriaire. Când mina se

1) A se vedea numerile 19, 20 și 21.

părăsește, în loc ca lucrurile să se restabilească în starea anterioară, și să se restituie proprietarului de la care s'aŭ luat, și-o însușește Statul care n'a dat nimic în schimb. Pe d'asupra ea este și inconstituțională.

D. Chebacji.

CATE-VA CUVINTE

ASUPRA

CESIUNEI DREPTURILOR LITIGIOSE

Art. 1402—1404 c. civ.

Observațiuni istorice

Diferitele legi romane opreau înstrăinarea și prin urmare cesiunea unui drept din momentul ce el a devenit litigios.

O asemenea cesiune era nulă și fără efect și procesul continua între creditorul primitiv și debitorul său, ca și cum cesiunea n'ar fi avut loc: *tanquam nihil factum, lite nihilominus peragenda*.

Există de alt-fel niște pedepse pentru cedant și cesionar, dacă lucrau cu rea credință (L. 2 și 4, C. De litigiosis; 8, 37). Pe lângă aceste legi restrictive ale cesiunii există o alta. Pentru a împedica pe speculatorii avidi de a cumpăra niște creanțe pe un preț de nimic și pentru a pune pe debitorii la adăpostul vexațiunilor la cari acest comerț i expunea adesea, imperatorul Anastase ordonă că cesionarul n'ar putea cere debitorului creanței cedate o sumă mai mare de cât aceea care a plătit pentru prețul cesiunii, cu dobânzi, și că diferența intră în prețul cesiunii și valoarea nominală a creanței ar fi stinsă în favoarea debitorului. Această lege fu confirmată și dezvoltată în mai multe puncte de Justinian (L. 22, 23, C. Mandati vel contra, 4, 35).

În Franța proibirea cesiunii drepturilor litigioase căzu în desuetudine și legalitatea acestor cesiuni fu admisă în jurisprudență.

Legea lui Anastase fu observată, dar aplicarea fu restrinsă la cesiunea creanțelor litigioase. Parlamentul Parisului introduse această jurisprudență; mai târziu, ea devine generală; codul o adoptă. Cu toate acestea noi trebuie să remarcăm că cei mai mulți autori francezi, interpretă legea lui Anastase chiar ca neprivind cesiunea creanțelor litigioase. (Pothier No. 590, 591).

Noțiunea unui drept litigios

Art. 1403 c. civ.

După legile romane, un drept era litigios după litis-contestațiune (D., De litigiosis, 44, 6).

Această definițiune nu era de nici o utilitate în vechia procedură franceză, care diferea de alt-fel de legea romană. Noțiunea dreptului litigios era foarte îndoiioasă și nesigură.

Pothier, No. 584, numește creanțe litigioase: *«acelea cari sunt contestate în tot sau în parte de către debitor, fie că procesul a fost deja început, fie că n'a fost încă; dar că ar fi loc a'l apuca.»* Cei-lalți juriconsulți nu

consideră ca litigios de cât creanțele cari sunt obiectu unui litigiu actual. În lipsa unei definițiuni precise și legale, judecătorii decid asupra fie-cărei spețe dacă această creanță era litigioasă, cu toate că n'a fost nici un proces încă asupra creanței înainte cesiunii. Pentru a pune capăt acestor nesiguranțe, redactorii codului au definit ceea ce este o creanță litigioasă: *«Lucrul se socotește litigios când există proces sau contestațiune asupra fondului dreptului»*, dice art. 1403. Astă-zî jurisconsultii au ridicat chestiunea de a ști dacă definițiunea art. 1403 este limitativă sau numai enunciativă.

Explicațiunea istorică a acestui articol și termenii săi indică că el este limitativ, alt-fel noi am fi căzut în nesiguranța de altă dată. Ast-fel pentru ca un drept să fie litigios trebuie: 1) Ca să existe proces sau contestațiune în momentul adevierii actului de cesiune. O simplă cerere în plată, dacă debitorul nu contestă datoria, nu face creanța litigioasă, nu mai mult de cât o contestațiune pur extrajudiciară sau o citațiune în conciliațiune înainte judecătorului de pace n'ar face-o litigioasă. 2) Ca contestațiunea să fie adusă asupra fondului dreptului, adică că ea face nesigură existența chiar a dreptului. Ast-fel creanța nu e litigioasă: dacă debitorul nu opune de cât excepțiunii dilatorii, sau dacă contestă modul de execuțiune, nici de cum dacă face opozițiune la o hotărîre dată în lipsă, pentru motive de necompetință, sau cerând *cauțiunea judicatum solvi* fără a conchide la fond. Această definițiune restrictivă a dreptului litigios nu trebuie să fie întrebuițată când e vorba să se aplice art. 1309 c. civ.

Efectele cesiunii unui drept litigios

Acela în contra căruia există un drept litigios vândut se va putea libera de cesionar numărându-i prețul real al cesiunii, spesele contractului și dobânda din ziua când cesionarul a plătit prețul cesiunii (art. 1402). Acest drept se numește *retractul litigios*. Art. 1402 zice: *«Cel în contra căruia există un drept litigios»* etc. De aci chestiunea de a ști dacă această dispozițiune este aplicabilă la cesiunea tuturilor speciilor de drepturi litigioase, atât mobiliare sau imobiliare, sau numai la cesiunea creanțelor. Ea se aplică la cesiunea tuturilor felurilor de drepturi; căci articolul se servește de cuvântul *drepturi* și încă de cuvântul *creanțe*. Chiar intitulatul acestui capitol dovedește că nu e vorba numai de cesiunea creanțelor dar și de strămutarea altor drepturi corporale.

În fine aliniatul 3 al art. 1404 dovedește pînă la evidență, prin excepțiunea ce o pune, că în regulă generală, retractul este admis când s'a făcut către posesorul fondului asupra căruia există dreptul litigios.

Articolul 1402 dice: *prețul real al cesiunii*. Ast-fel debitorul nu este ținut de a plăti prețul adus în actul strămutării dacă în realitate cesionarul a plătit un preț mai mic. Chestiunea de a ști dacă aceasta i incumbă debitorului de a proba că cesionarul n'a plătit prețul adus în act, sau cesionarului să probeze că a plătit prețul cerut, era controversală sub vechiul drept. Sub cod, trebuie să zicem că debitorului i incumbă sarcina să

dovedească că cesionarul n'a plătit prețul integral al creanței, sau că n'a plătit prețul adus în act. Căci codul nu ocrotește pe cesionar cum o face legea. 22 C., *Mandati*, 4, 35, de a intenta acțiune pentru valoarea integrală a creanței. Cesionarul la aceasta are dreptul, el n'are de cât să probeze faptul strămutărei. De atunci legea dă debitorului dreptul de a se libera plătiind prețul cesiunii.

El poate să opui excepțiunea că cesionarul n-a plătit suma ce o cere. El trebuie să probeze excepțiunea sa. El poate să o facă prin ori-ce mijloce de probă, chiar prin martori. Articolul 1402 este aplicabil, dacă cesiunea a fost făcută în parte cu titlu onoros și în parte cu titlu gratuit. De alt-fel ar fi de a eluda legea și clauza donațiunei parțiale ar deveni stilul în actele de strămutare.

Retractul poate fi executat atât cât procesul n'a fost terminat. Poate deci fi propus pentru prima oară în apel. Cu toate acestea, trebuie să admitem că introducțiunea retractului având de scop stingerea procesului, judecătorii pot să respingă cererea când ea n'a fost făcută de cât în momentul unde procesul era pe punctul de a fi judecat și unde debitorul prevedea rezultatul. Căci alt-fel procesul n'ar fi fost stins prin retract, cesionarul ar fi făcut toate diligențele pentru a proba legitimitatea creanței sale, și debitorul ar fi avut indoitul avantaj da susține lupta pînă în cel din urmă moment și de a putea încă exercita retractul. (Pothier No. 598)

Casurile în care retractul litigios încetează

Retractul litigios încetează :

1) În cazul unde cesiunea a fost făcută la un comostenitor sau coproprietar al dreptului cerut. Această excepțiune are loc pentru a facilita partagiul unei comunități, și el era chiar necesar de a admite cesiunea drepturilor litigioase, dacă nu voim să facem partagiul imposibil. Din această cauză Romani permiteau în această ipotesă, instrăinarea și cesiunea drepturilor litigioase.

2) Când cesiunea s'a făcut la un creditor spre plata creanței sale.

3) Când s'a făcut către posesorul fondului asupra căruia există dreptul litigios ; de exemplu : Paul vinde un fond lui Petre, Ioan creditorul hipotecar al vînzătorului urmărește pe cumpărător. Vînzătorul, chemat în garanție, contestă creanța lui Ioan, care devine litigioasă. Petru pentru a evita urmărirea ipotecare și vînzarea fondului său, se face cesionar al creanței pentru un preț inferior valorii sale nominale. Paul vînzătorul nu poate să exercite retractul.

În aceste 2 din urmă casuri, creanța a fost dobîndită de cesionar mai mult pentru a conserva interesele sale drepturile sale, de cât pentru a atinge interesele altuia. Aceste 3 excepțiuni se găsesc deja în legea 22 ; C. *Mandati*, 4, 35. Circumstanțele dovedesc că cesiunea n'a avut loc într'un spirit de lăcomie și că motivul legii nu s'aplică de loc (art. 1404).

Articolul 1404 nu e limitativ. Trebuie însă să adaugăm ca excepțiune casul unde cesiunea dreptului litigios a

fost făcută cu titlu gratuit, căci nu e de loc preț și motivul contractului nu există. N'are loc nu numai când o universalitate a fost cedată și că s'a găsit niște creanțe litigioase, de exemplu o moștenire a fost vîndută, sau un comerț a fost cedat cu tot activul și pasivul său, sau un fond a fost vîndut cu toate creanțele vechiului proprietar contra arendașilor și aceste vînzări cuprind în sine tot niște creanțe litigioase. (Pothier No. 595.)

C. Trandafirescu

Judecător, Trib. Constanța

INALTA CURTE DE CASAȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 31 Mai 1895

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

Maria Aramă, Agripina P. Cristea și P. Cristea cu Constantin Bossie

Copii naturali.—Dacă codul Caragea se deosibea, în ce privește dreptul de moștenire al copiilor naturali, de codul Calimach.—Ce deosebire exista între aceste două legiuiri.—Dacă copilul natural moștenea și pe tatăl său, și aceasta sub ce legiuire.—Dacă codul civil nou a abrogat dispoziția codului Calimach prin care copilul natural venea la moștenirea tatălui său.—Dacă un copil natural, născut și recunoscut de tatăl său sub codul Calimach, poate veni la moștenirea tatălui său decedat sub imperiul noului cod civil.

Atât codul Caragea, cât și codul Calimach, regulau în mod diferit dreptul de moștenire al copiilor naturali.—Ast-fel, sub codul Caragea, copilul natural, nu putea moșteni pe tatăl său și nici acesta pe copil, ci numai pe mama sa, pe unchi și despre mamă, și pe moașa sa despre mamă, pe când după codul Calimach, din contră copii naturali succedau și în averea tatălui.

Codul nou civil, conducându-se numai de dispozițiunile codului Caragea, a consacrat dreptul de moștenire al copiilor naturali numai în averea mamei lor, a ascendenților și a colateralilor mamei, ca și copiii legitimi și vice-versa, abrogând ast-fel în mod implicit și tacit sistemul contrariu consacrat de codul Calimach.

Ast-fel, un copil natural născut și recunoscut de tatăl său sub imperiul codului Calimach, nu poate veni la moștenirea tatălui său decedat sub imperiul noului cod civil.

Decisiunea No. 278/95 Respins recursul făcut de Maria Aramă, Maria Agripina P. Cristea și P. Cristea contra decisiunii Curții de apel din Iași, secția I cu No. 141/94 dată în proces cu Constantin Bossie.

S'au ascultat : D-nii avocați G. Mărzescu și D. Dimcea în dezvoltarea motivelor de cassare, precum și d-l avocat B. M. Missir, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor de casare :

1) „Curtea de Apel din Iași, declarând că clienta mea Maria Aramă în calitatea sa de fiică naturală recunoscută în 1864, sub imperiul codicelui civil Calimach nu are nici un drept în averea tatălui său natural Nicolae Bossie, mort în 1893, sub actualul codice, violează regulile în materie de abrogare tacită și prin urmare în specia procesului Maria Aramă, refusând aplicarea

art. 945 cod. civil. Calimach, interpretează în mod cronat art. 1912 cod. civ., carele nu are și nu poate, avea la noi sensul pe care-l are la Francesi legea din 30 Ventose an XII.»

2) „În tăcerea codicelui actual asupra dreptului copilului natural în averea tatălui său natural, Curtea de Iași, crează o eronată teorie de drept, când ea se întemeiază pe articole streine de firea pricinii și declară că art. 307, 677 și 678 din C. C. actual, abrogă dispozițiunile § 945 c. c. Calimach, făcând ast-fel o greșită aplicare din sus citatele articole, atribuind legislatorului din 1865 încoace intențiunii, pe care învețerat nu le a avut când a formulat sus citatele articole.

3) «Proclamă o eronată teorie când în considerentele sale, Curtea susține că n'ar exista o intimă legătură între datornia alimentară și dreptul la succesiune, dând a înțelege că chiar art. 220 și 221 c. Calimach sunt abrogați prin art. 1912 din actulul codice».

Având în vedere că se constată că recurenta flică naturală a defunctului N. Bossie, recunoscută prin act în regulă de tatăl ei natural, în Februarie 1864, reclamă partea din moștenire, ce i se cuvine din averea defunctului tată mort în anul 1893, conform § 945 cod. Calimach;

Că Curtea de Apel din Iași prin decizia supusă recursului deneagă dreptul de moștenire recurentei între altele și pe motivele că prin art. 1912 c. c. s'a abrogat § 945 cod. Calimach, că § 221 și 222 cod. Calimach după care copilul natural putea cere alimente de la tatăl natural chiar dacă nu s'ar considera ca abrogate prin art. 1912 c. c., încă nu ar legitima dreptul de moștenire pretins;

Considerând că sub codicele Caragea și Calimach dreptul de moștenire al copiilor naturali era regulat în mod diferit de acei codici, că de vreme ce după dispozițiile cod. Caragea part. IV cap. 3 art. 21 și 30. copilul natural nu poate moșteni pe tatăl și nici acesta pe copil ci numai pe mama sa și pe unchiul despre mamă, și pe moșa despre mama sa, din contră după § 942, 944 și 945 cod. Calimach, copilul natural adulterin succedă și în averea tatălui în modul regulat prin § 944 și 945;

Că noul codice civil, n'a ținut de fel seamă de dispozițiile drepte ale cod. Calimach și conducându-se numai de dispozițiile cod. Caragea în această materie, prin art. 652, 675 și 678 a consacrat dreptul de moștenire numai în averea mamei lor, a ascendenților și a colateralilor mamei ca și copiii legitimi și vice-versa;

Considerând că prin c. c. admitându-se formal un sistem în privința dreptului de moștenire a copiilor naturali, prin aceasta implicit și tacit s'a aprobat sistemul contrariu consacrat de codul Calimach, ast-fel că copilul natural, care ar fi avut dreptul de moștenire după codul Calimach, în speță conform § 945 cod. Calimach, nu poate avea nici un drept de moștenire în averea tatălui, pentru că dreptul de moștenire se regulează de codul civil sub regimul căruia a murit tatăl și că după dispozițiile acestui codice e consacrat un sistem, care esclude posibilitatea aplicării art. 945 cod. Calimach.

Considerând că abrogarea poate fi expresă și tacită; că în cazul de față abrogarea dispozițiilor din codul Calimach în privința dreptului de moștenire în averea tatălui nu se mai poate considera ca fiind în vigoare față cu dispozițiile din actualul codice civil, care cuprinde un sistem și esclude orî ce sistem contrar; că asupra genezei voinței și asupra voinței legiuitorului noi nu poate fi îndoială când ținem seamă că în codul civil este oprită cercetarea paternității conf. art. 307, principiu nedrept necunoscut de codul Calimach.

Că de aceea un copil natural născut sub codul Calimach nu va putea să reclame nici alimente conf. art. 222 cod. Calimach;

Considerând că de altmintrelea în această materie admitându-se modul de vedere al recurentei s'ar recunoaște că pentru copiii naturali născuți sub legiurile vechi, între cei născuți dincolo de Milcov și dincoace de Milcov, ar fi o deosebire în cât privesce dreptul de moștenire în averea tatălui lor, deosebire pe care legiuitorul n'a voit a o admite, întru cât a voit a consacra un sistem exclusiv prin art. 677 și 678 c. c.;

Că de aceea motivele de recurs au a fi respinse ca ne întemeiate,

Pentru aceste motive, Curtea. respinge recursul. etc..

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența din 27 Martie 1895

Președinția d-lui G. E. SCHINA, Președinte

DECISIUNEA NO. 81/95

G. Cristu, Nicolae G. Vasiliu, Zinca D. Adam și Despina Cristeanu, cu Alexandrina Tănăsescu și Zisu Gheorghiu.

Lucru judecat.—Când există lucru judecat.

Legat. — Legat lăsat soției. — Dacă, de și testatorul întrebuițează frase care ar părea că lasă pe soția sa legatară universală, însă când explică, arătând ce lasă soției, enumerând lucrurile ce îi lasă, sarcinile și restricțiunile ce îi impune, acest legat constituie un legat universal, sau un legat cu titlu universal, sau constituie în realitate un legat particular.

Legat. — Dacă legatul făcut unei comune dintr'o țară străină este valabil. — Dacă, fiind recunoscută acea comună ca având o existență legală la noi în țară, îi trebuie autorizațiunea guvernului român pentru a primi legatul.

Legat. — Dacă legatul absolut nul și neexistent se poate ratifica prin executare.

1) *Există lucru judecat, atunci când a doua cerere în judecată are același obiect, este întemeiată pe aceeași cauză și este între aceleași părți, făcută de ele și în contra lor în aceeași calitate.*

Ast-fel, când prima acțiune a avut de obiect trimiterea în posesiune a averii rămase pe urma unui decedat, când a doua acțiune o avut de obiect revendicarea unui singur obiect sau imobil din succesiune, și când în fine o a treia acțiune a avut de obiect anularea unor dispozițiuni din testamentul defunctului, nu există identitate de obiect între aceste diferite acțiuni, ast-fel că hotărârile date asupra primei și secundei acțiuni, nu pot fi invocate ca lucru definitiv judecat, pentru respingerea celei de a treia acțiuni.

2) *Când soțul prin testamentul său de și dice: „las pe nevasta mea stăpână pe toată averea mea“,*

însă explică această frază, adăugând : „adică o las să stăpânească opt ani... să ia chiriile...“, și apoi enumeră în testament toate bunurile ce lasă soției sale, sarcinile și restricțiunile ce 'i impune în privința folosinței și disponibilității acestor lucruri, toate acestea dovedesc că soțul nu a voit să lase pe soția sa legatară universală, sau legatară cu titlu universal, ci a voit și 'i-a lăsat un legat particular.

3) Legatul făcut unei comune dintr'o țară străină, deci unei persoane juridice neexistente în țara noastră, este nul.

Chiar dacă s'ar recunoaște acelei comune o existență legală la noi în țară, Țișa comună nu poate primi legatul fără autorizarea guvernului român, și în lipsa unei asemenea autorizațiuni, legatul este caduc.

4) Un legat absolut nul și neexistent nu poate fi ratificat prin executare.

S'au ascultat : d-nii avocați C. C. Arion și Urlățeanu, în susținerea apelului, precum și d-nii avocați P. Grădișteanu și Profireade, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra finelui de neprimire a apelului invocat de intimata Alexandrina Tănăsescu, basat pe autoritatea lucrului judecat ;

Având în vedere că, în acest scop, se invoacă sentința tribunalului Ilfov secția I cu No. 9/76 confirmată de Curtea de Apel această secțiune prin decizia No. 95/76 și sentința tribunalului Ilfov secția I cu No. 98/88 confirmată prin decizia Curții această secțiune No. 127/92;

Având în vedere, că este lucru judecat, atunci când a doua cerere în judecată, are același obiect, este întemeiat pe aceiași cauză și este între aceleași părți, făcută de ele și în contra lor în aceiași calitate (art. 1201 c. civ.); cu alte cuvinte se cere : identitate de obiect, identitate de cauză, identitate de persoane. (*Eadem res, eadem causa petendi, eadem conditio personarum*) ;

Având în vedere că prima acțiune în care a intervenit sentința No. 9 și decizia No. 95 din 1876, avea de obiect trimiterea în posesiune a averii rămase pe urma decedatului Hristea Nicolau ; a doua acțiune în care s'a pronunțat sentința No. 98/88 și decizia No. 127/92, avea de obiect revendicarea unui singur loc din întreaga moștenire ca avere ne testată ; iar prin acțiunea de astă-dă, se cere numai anularea unor dispozițiuni din testamentul defunctului ca făcute în favoarea unei persoane morale neexistente ;

Având în vedere că, obiectul cererii din aceste trei acțiuni fiind diferit, prima condițiune pentru existența autorității lucrului judecat lipsește în cazul de față.

Având în vedere că, în prima acțiune, au figurat de o parte d-na Alexandrina H. Nicolau soția defunctului, astă-dă devenită Tănăsescu, și de cea-laltă G. Panait Gârliță, Gheorghe Vasiliu, Gh. Hristu, Lică D. Adam, Despina C. Bătea și Ecaterina Nicolau ; în a doua acțiune au figurat de o parte G. Hristu ca mandatar al soției sale Maria și a d-lor Hristea G. Vasiliu, Nicolae G. Vasiliu, Zinca D. Adam și Despina Hristescu, și de cea-laltă parte Alexandrina Tănăsescu cu soțul său Anton, Tănăsescu și Mihail Constantinescu ; iar ca intervenienți și chemați în garanție D. Staicovici și Primăria capitalei, în fine în acțiunea de față figurează de o parte Gh. Hristu ca procurator al d-lor

Hristu G. Vasiliu, Nicolae G. Vasiliu, Zinca D. Adam și Despina Hristescu, iar de altă parte Alexandrina Tănăsescu cu soțul său Anton pentru autorizare și Zissu Gheorghiu.

Având în vedere că, pe lângă că părțile din prima cerere sunt altele de cât cele din a doua și a treia acțiune, dar, chiar de s'ar fi dovedit că cele din ultimele două acțiuni ar fi continuatorii celor cari au figurat în cea dintâi, totuși în fie-care din aceste cereri sunt și persoane cari au figurat într'o acțiune și nu figurează în cele-lalte ; că dar lipsește și a doua condițiune : identitatea de persoane ;

Că pentru a treia condițiune : identitatea de cauză, ea e singură, care pare a fi întrunită, de ôre-ce în câte trele acțiunile apelanții de astăzi se presintă în calitatea lor de moștenitori de sine ai defunctului Hristea Nicolau, că puțin importă dacă calitatea lor a fost orî nu discutată contradictor cu intimata Alexandrina Tănăsescu, întru cât însă lipsesc cele-lalte două condițiuni, nu se poate susține că există autoritatea lucrului judecat ;

Că dar finele de neprimire invocat cată a fi respins. Pentru aceste motive, respinge finele de neprimirea apelului invocat de Alexandrina Tănăsescu.

În fond

Având în vedere că pentru ași dovedi calitatea de rude cu defunctul în grad succesibil, apelanții au prezentat : testamentul lui Hristea Nicolau, invitațiunea la înmormântarea acestuia, testamentul lui Dumitru Adam, inventariul dresat la moartea lui Hristea Nicolau și diferite dovezi și-a cerut ca, dacă Curtea nu le găsește suficiente, să le ea ca începuturi de dovadă scrisă și să le admită proba testimonială ;

Având în vedere că intimata a cerut să i se comunice toate aceste acte, pentru a lua cunoștință de ele ; Vădând și dispozițiile art. 97 pr. civ.

Dispune : comunicarea la grefă de către partea apelantă a tuturor actelor cu care se servă, spre a lua cunoștință intimata Tănăsescu.

Curtea deliberând

Asupra apelului făcut de Hristu C. Vasiliu, N. G. Vasiliu, Zinca D. Adam și Despina Christescu în contra sentinței cu Nr. 517 din 1892 a Tribunalului Ilfov secția III civilo-corecțională ;

Ascultând pe părți :

Având în vedere actele prezentate și concluziunile scrise date de părți ;

Având în vedere că, apelanții, pretinându-se succesori ai defunctului Hristea Nicolau, au intentat acțiune :

I) Contra Alexandrinei Tănăsescu : a) Să fie condamnată să le restituie 30.000 lei, cu cât se constată că s'a vândut unul din imobilele succesiunii ; b) să li se recunoască dreptul de meți proprietari asupra imobilului succesiunii, situat în București, str. Piața-Amzei Nr. 6 în care se află brutărie ;

II) Contra lui Zissu Gheorghiu, ca, în cas, când, nu s'ar condamna Alexandrina Tănăsescu la restituirea sumei de 30.000 lei, să fie acesta condamnat să le plătească acea sumă, ca unul ce se constată că a primit-o de la tribunalul Ilfov ;

Având în vedere că, în numele intimatei Alexandrina Tănăsescu, avocatul său, fără să recunoască în mod categoric calitatea apelanților de rude în grad succesibil cu defunctul Hristea Nicolau, n'a discutat actele

presentate de apelanți spre a stabili rudenia, și a admis ca probată calitatea lor.

Că, pe lângă acesta, calitatea apelanților de rude, nepoți ai numitului defunct măi rezultă : a) din testamentul lui Hristea Nicolau, defunctul, în care se vorbește de nepoți din frate și sororă, cărora le lasă câte un legat de 10 galbeni ; b) din inventariul averii lăsată de defunct, învântar făcut de judecătorul supleant al Tribunalului Ilfov secția I, în care Zinca Adam una din apelanți și Panait Gârliță, autorul acelor-*l* alți apelanți, și-au calitatea de nepoți ai defunctului, fără ca să le fie contestată de Alexandrina Nicolau, intimata.

Având în vedere că apelanții probând, că sunt nepoți din frate și soră cu defunctul Hristea Nicolau și ne fiind alte rude în grad măi apropiat, care să reclame succesiunea escludându-i, dându-i au vocațiune la succesiunea numitului defunct și deci acțiunea intentată contra Alexandrinei Tănăsescu, fostă soție a defunctului, care deține averea succesorală este întemeiată ;

Având în vedere că în contra acestei acțiuni, în apărare, intimata Alexandrina Tănăsescu, invoacă : a) Fiind instituită legatară universală prin testamentul defunctului Hristea Nicolau, apelanții se găsesc depărtați de la succesiune ; b) dacă nu este legatară universală, este legatară cu titlu universal ; nici într-un caz nu este executoare testamentară, și nici a lucrat în această calitate ; c) Ori-cum ar fi, Alexandrina Tănăsescu, fiind însărcinată prin testament a crea o persoană morală o asemenea dispozițiune este valabilă, de și aceia persoană morală nu există, sau nu avea existența legală în țară, sau ar putea fi împedicată d'a exista ; d) apelanții au executat testamentul, primind fie-care, în calitate de nepoți și nepoate de frate și soră, legatul de 10 galbeni, ce li s'a lăsat de defunct, și dar sunt reu veniți a'l măi ataca ; e) clausa testamentului în virtutea căreia, cel d'al doilea imobil trebuie să profite ființei morale cu a căreia creațiune testatorul a însărcinat pe soția sa, fie că s'ar considera ca o simplă sarcină, prin care legatul universal făcut soției s'ar reduce la un simplu usufruct, fie că s'ar considera ca o substituțiune, după cum s'a zis, această dispozițiune fiind nulă, se privește ca cum n'ar fi scrisă, deci soția, legatară universală va transmite dreptul său moștenitorilor săi ; f) Recunoșterea dreptului de nudă proprietate, ce se cere, nici ar folosi apelanților ; n'ar obliga de sigur ființa morală al căreia drept începe după moartea soției, n'ar obliga nici pe moștenitorii legatarii, căci ar fi rezultatul unei erori de drept ;

Considerând că din citirea întregului testament reese în mod ne îndoios că testatorul Hristea Nicolau, nu constituie pe soția sa legatară universală, sau legatară cu titlu universal, cum pretinde d'nsa, ci și lasă un legat particular, între altele usufructul a două case din strada Pieței Amzei, unul pentru opt ani, cel alt cât va trăi, cu îndeplinirea oare căror sarcine, căci dacă testatorul zice în testament «*las pe nevasta mea stăpână pe toată averea mea, imediat esplică testatorul această frază, adăogând «Adică o las să stăpânească opt ani,.... să ia chirii....»*» Enumerațiunea ce testatorul face în testament de toate bunurile ce lasă soției sale, sarcinile și restricțiunile ce și împune în privința folosinței și disponibilității acestor bunuri, sunt o probă irefragabilă, că nu-i lasă de cât un legat particular ;

Considerând că usufructul asupra uneia din casele

din strada Pieței Amzei, ajungând la termenul pentru cât a fost constituit, acea casă urmează să intre în plina proprietate și folosință a apelanților, succesori legitimi ai testatorului ;

Că întru cât acea casă este vândută, apelanții sunt în drept să reclame valoarea ei în sumă de 30000 lei, cât se constată din lucrările tribunalului deschiderii succesiunii, că a rezultat din vânzarea la licitațiune publică a casei ;

Considerând că această sumă de 30000 lei, fiind liberată de tribunal în primirea lui Zissu Gheorghiu, cerută de acesta în calitate de mandatar al satului Malista, Districtul Conița, Imperiul Turciei, cărui sat se pretinde că s'ar fi legat de testator casele după încetarea usufructului, și intimata Alexandrina Tănăsescu, neparticipând la liberarea zisei sume de la tribunal, și prin nici un act al său nu s'a pus în această privință în culpă față de apelanți, nu poate fi chemată la răspundere de apelanți, și deci nu de la intimată, sunt în drept apelanți să ceară restituirea sumei de 30000 lei măi cu seamă că apelanții au lăsat să se vândă casa, fără a face contestațiune, au lăsat să se ridice bani fără a se opune ;

Considerând că, intimata, nefiind de cât legatară particulară a usufructului caselor, cari fac obiectul celui de al doilea cap de cerere din acțiunea apelanților, dreptul de nudă proprietate asupra acestor case nu poate sta încercat până la stingerea usufructului, după cum pretinde intimata : nuda proprietate trebuind să reside pe capul cui-va, în speță aparține succesorilor de singe ai testatorului, adică apelanților ;

Considerând că legatul făcut de Hristea Nicolau pentru reconstruirea Mănăstirei din satul Malista, Imperiul Turciei, fiind făcut pentru reconstruirea unui edificiu public, aparține comunei în care se face acel edificiu ; dară și testatorul spune aceasta, căci în testament zice «*să se cumpere o moșie pe numele satului*», cu banii proveniți din vânzarea casei după moartea soției sale ;

Că legatul fiind făcut unei comune din o țară străină, deci unei persoane juridice neexistente în țara noastră, acel legat este nul ;

Că presupunând că s'ar recunoaște comunei Malista o existență legală la noi în țară, zisa comună nu poate primi legatul fără autorizarea guvernului român, și cum nu se probează că s'a obținut o asemenea autorizare, legatul este caduc ;

Considerând că față cu cele stabilite în considerantul precedent, presupunând că intimata ar avea calitate să apere interesele comunei Malista, invocând legatul făcut de testator acelei comune, încă opunerea intimitei d'a se recunoaște apelanților dreptul de nudă proprietate asupra caselor în discuțiune, este neîntemeiată ;

Considerând că din dispozițiunile testamentului în discuțiune, nu rezultă că Alexandrina Tănăsescu a fost însărcinată de testator, ca să creeze o persoană morală, ci legatul a fost lăsat direct satului Malista pentru reconstruirea Mănăstirei, deci este fără interes pentru resolvarea procesului a se măi cerceta cesțiunea, dacă legatul cu sarcina d'a se crea o persoană morală este valabil, de și acea persoană morală nu există, sau n'are existența legală în țară, sau ar putea fi împedicată d'a exista ;

Considerând că pretinsa executare a testamentului de către apelanți, primind fie-care legatul de 10 galbeni, ce li s'au lăsat de defunct, numai s'a enunțat de intimată, fără să se probeze ;

Că d'altminterlea o asemenea executare nu poate face valabil un legat radicalmente nul și făcut în favoarea unei persoane neexistente : legatul fiind absolut nul și inexistent, nu se poate ratifica prin executare ;

Considerând că decisiunea judecătorească care stabilește că, intimata este numai o legatară particulară, fiind oposabilă și succesorilor ei, nulitatea sa caducitatea legatului făcut comunei Malista, nu poate să profite nici ei, nici succesorilor ei ; deci intimata n'are nici calitate, nici interes ca să se opună la cererea apelanților, succesorii testatorului, de a li se recunoaște dreptul de nudă proprietate asupra caselor din strada Piața Amzei No. 6, cu brutărie ;

Că mai puțin are calitate să facă o asemenea opunere în numele satului Malista, nefiind nici mandatară satului, nici cel puțin executoare testamentară numită de testator prin testament.

Relativ la acțiunea îndreptată contra lui Zisu Gheorghu :

Considerând că se constată atât din lucrările tribunalului Ilfov al deschiderii succesiunii lui Hristu Nicolau, lucrări privitoare la liberarea sumei de 30,000 lei, provenită din vânzarea unor case ale succesiunii, cât și din reprezentarea lui Zisu Gheorghiu, ca să răspundă la interogatoriul ce urma să i se facă de apelanți, că Zisu Gheorghiu a primit de la tribunalul Ilfov zisa sumă de 30,000 lei, bani asupra cărora n'avea nici un drept, și care bani s'a stabilit că se cuvine apelanților în calitatea lor de rude în grad succesibil ale defunctului Hristu Nicolau, având deci vocațiune la succesiunea numitului defunct ;

Că prin urmare acțiunea îndreptată de apelanți în contra lui Zisu Gheorghiu, fiind intemeiată, cată a se admite și deci sentința Tribunalului urmează să fie reformată în aceasta privință ;

Vedând și dispozițiunile art. 140 și 334 din procedura codului civil ;

Pentru aceste motive redactate de D-l membru G. N. Bagdat admite apelul etc.

(ss) G. E. Schina, G. N. Bagdat, Gr. C. Burcă, C. R. Manolescu.

NUMIRI DE SINDICI

și

Mișcarea judecătorească provocată de acele numiri

D-l George Urian, actual supleant la Argeș, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Dim. D. Antonescu, fost judecător de tribunal, judecător-sindic la Bacău ;

D-l George Nicolau, actual judecător de instrucție la Bacău, judecător-sindic la Botoșani ;

D-l Ștef. Dragomirescu, actual procuror la Tutova, judecător-sindic la Brăila ;

D-l Aristid Alexandrescu, actual judecător la Ialomița, judecător-sindic la Buzău ;

D-l Eug. Părăianu-Cuca, actual judecător la Covurlui, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Emil Adrian, fost procuror, judecător-sindic la Constanța ;

D-l Victor Bildirescu, actual judecător la Dâmbovița, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Mihail Chintescu, actual procuror la Dolj, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l George Rangli, actual procuror la Dorohoi, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l George Mihăescu-Măgureanu, actual supleant la Muscel, judecător-sindic la Gorj ;

D-l Eugeniū E. Vincler, actual judecător la Constanța, judecător-sindic la Ialomița ;

D-l Dim. Monăstireanu, actual judecător de instrucție la Iași, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Pandele Obedenaru, actual judecător la Ilfov, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Grigore V. Maniu, avocat, judecător-sindic la Ilfov ;

D-l Mihail Christea, actual procuror la Ilfov, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Dim. Dancu, actual judecător la Mehedinți, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Adrian Stroe Popescu, actual substitut la Muscel, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Theodor Th. Vasiliu, fost judecător de instrucție, judecător-sindic la Neamțu ;

D-l Const. Popoviceanu, fost procuror, judecător-sindic la Olt ;

D-l Petre Hagiopol, actual supleant la Prahova, judecător-sindic, la același tribunal ;

D-l C. I. Cardaș, fost judecător de tribunal, judecător-sindic la Putna ;

D-l G. N. Săulescu, actual supleant la Putna, judecător-sindic la R.-Sărat ;

D-l M. Ionescu Ghinea, actual supleant la Roman, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Gheorghe Săvescu, actual judecător la Romanați, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l St. Plitos, fost procuror de tribunal, judecător-sindic la Tecuci ;

D-l G. Dimitrescu, actual judecător la Teleorman, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l G. Dimopol, fost judecător de tribunal, judecător-sindic la Tutova ;

D-l C. I. Tănăsescu, actual supleant la Mehedinți, judecător-sindic la Vâlcea ;

D-l I. Dinescu, actual procuror la Constanța, judecător-sindic la Tulcea ;

D-l N. Georgescu, actual supleant la Vaslui, judecător-sindic la același tribunal ;

D-l Eustațiu Cârtojan, fost procuror de tribunal, judecător-sindic la Vlașca.

D-l Const. I. Nicolau, actual judecător de instrucție la Ialomița, se permută, după cerere, în aceeași calitate la Bacău ;

D-l I. Dimancea, actual procuror la Dâmbovița, judecător de instrucție la Ialomița ;

D-l G. V. Buzdugan, actual supleant la Covurlui, judecător la același tribunal ;

D-l St. I. Frumușeanu, actual supleant la Mehedinți, judecător la același tribunal ;

D-l Const. Cernescu, actual procuror la Ialomița, se permută în aceeași calitate la Ilfov, în locul d-lui Christea.

D-l Dim. C. Costachi, actual supleant la Iași judecător de instrucție la același tribunal ;

D-1 Dim. Iamandi, actual judecător de pace No. 2 Iași, supleant la trib. Iași;

D-1 Lascăr Rosetti, licențiat în drept, judecător de pace No. 2 Iași;

D-1 Al. Lupașcu, actual supleant la Covurlui, judecător la Ialomița.

D-1 Al. Anastasiu, actual judecător de pace la R.-Vâlcei, supleant la Mehedinți;

D-1 Ioan Th. Florescu, licențiat în drept, judecător de pace la R.-Vâlcei;

D-1 Dim. C. Manolescu, actual judecător de pace la Obedeni (Vlașca), substituit la Muscel;

D-1 Irimia Gheorghiu, actual substituit la Brăila, procuror la Ialomița;

D-1 Octav C. Furculeț, actual judecător de pace la Sinaia, substituit la Brăila;

D-1 Nic. Negulescu, licențiat în drept, judecător de pace la Sinaia;

D-1 Al. Marinescu-Eliad, actual substituit la Vlașca, judecător la Teleorman;

D-1 Dim. Nicolaș, actual judecător de pace la Panciú (Putna), substituit la Vlașca;

D-1 Al. Vulescu, licențiat în drept, judecător de pace la Panciú;

D-1 N. Strelicescu, actual judecător de pace No. 1 la Craiova, judecător la Romanați;

D-1 A. C. Cernătescu, licențiat în drept, judecător de pace la No. 1 la Craiova;

D-1 Const. M. Trandafirescu, actual supleant la Olt judecător la Constanța;

D-1 G. N. Andreiovică, actual judecător de pace No. 2 Ploești, supleant la Olt;

D-1 Virgiliu V. Radovică, licențiat în drept, judecător de pace No. 2 Ploești.

D-1 Lazăr Bădescu, actual supleant la Vlașca, în aceeași calitate la Muscel;

D-1 G. I. Coculescu, actual judecător de pace la Giurgiu, supleant la Vlașca;

D-1 Corneliu Negrea, licențiat în drept, judecător de pace la Giurgiu;

D-1 G. S. Florian, actual judecător de pace No. 2 Brăila, supleant la Putna;

D-1 N. Bădescu Roșiori, licențiat în drept, judecător de pace No. 2 Brăila;

D-1 Const. V. Rugină, actual judecător de pace la Roman, supleant la același tribunal;

D-1 C. Dobjanski, actual judecător de pace la Caracal, în aceeași calitate la Roman.

D-1 G. Zaman, licențiat în drept, judecător de pace la Caracal;

D-1 Al. Cameniță, actual judecător de pace No. 1 Severin, supleant la Mehedinți;

D-1 Const. T. Georgescu, actual judecător de pace la Huși, în aceeași calitate la No. 1 Severin;

D-1 Trajan Dimitriu, licențiat în drept, judecător de pace la Huși;

D-1 G. Cocea, actual judecător de pace la Tèrgu-Frumos, supleant la Vaslui;

D-1 Dim. Neagu, licențiat în drept, judecător de pace la Tèrgu-Frumos;

D-1 Miron Mortzun, actual judecător de pace la Călărași, supleant la Ialomița;

D-1 I. Al Brătescu, actual substituit la Argeș, supleant la Prahova;

D-1 Dim. A. Aricescu, actual supleant la Ialomița, substituit la Argeș;

D-1 Dim. Gr. Racoviceanu, actual judecător de pace No. 3 la Bucuresci, supleant la Argeș;

D-1 I. G. Ianculescu, licențiat în drept, judecător de pace No. 3 Bucuresci.

BIBLIOGRAFIE

NOUA LEGE A FALIMENTELOR, punându-se în aplicare cu începere de la 20 cor., ca să puteți avea cunoștința ei și spre a vă putea servi.

CUMPĂRAȚI

Noul Codice de Comerț, care a apărut într'un elegant și portativ volum în editura ziarului nostru *Curierul Judiciar*, și care cuprinde Cartea III-a și IV-a (Art. 695-974). Mai toate articolele sunt adnotate în josul lor cu articolele corespunzătoare din legile Române, și Codicele de Comerț Italian, Frances, German și Belgian.

De vëndare la redacția *Curierul Judiciar*, Calea Rahovei No. 5 Bucuresci, și la toate librăriile din țară.

Prețul Lei **1.50** exemplarul

A apărut întâiul volum

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

de

PROCEDURA CIVILA

cuprinzând

LEGEA JUDECATORIILOR DE PACE
ACȚIUNILE POSESORIE
ACȚIUNEA IN REVENDICARE
ACȚIUNEA de GRANȚIUNE și HOTĂRNICII
EXPROPRIAREA PENTRU CAUSA DE UTILITATE PUBLICĂ

de

DIMITRIE CHEBAPCI

Doctor în drept, Avocat

Se află de vëndare la *Tipografia d-lui Panaitescu, Pașagiul Carageorgevici* și la librăria *Alcalay*.

Prețul **12 Lei**

A apărut :

TRATATUL DE DREPT COMERCIAL

PARTEA III-a VOL. I

DE

G. N. TONEANU

Avocat, Galați

Se află de vëndare pe preț de 2 lei la autor în Galați la librăria «Socec» în Bucuresci, «Șaraga» în Iași și la administrația *Curierului Judiciar*. Asemenea partea I și a II-a pe preț de 10 lei ambele.

A V I S

Cu începere de la 16/28 Aprilie birourile noastre sunt transferate în strada **Lipseani No. 8, etagiul I (casele Bon Gout).**

MARMOROSCH, BLANC & Co.

BUCURESTI

(11)